

POSTANOWIENIE

Dnia 10 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: **SSO Dorota Stokowska-Komorowska**

Protokolant: stażysta Aleksandra Bielińska

po rozpoznaniu w dniu 10 maja 2016 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z wniosku A. S. (1),

z udziałem Prezydenta (...) W., Wojewody (...)

w przedmiocie odwołań od zarządzenia zastępczego Wojewody (...) nr (...) z dnia 9 maja 2017 r.

postanawia:

1. uwzględnić odwołania i uchylić zarządzenie zastępcze Wojewody (...) z dnia 9 maja 2017 r., nr (...) (...) o zakazie A. S. (2) zorganizowania zgromadzenia.
2. ustalić, że strony ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

UZASADNIENIE

W dniu 8 maja 2017 r. skierowanym do Urzędu (...) W. A. S. (2) zawiadomił o zamiarze zorganizowania zgromadzenia w dniu 10.05.2017 r. od godz. 8:00 do godz. 22:00 na ul. (...) (naprzeciw domu (...), ul. (...)) pomiędzy ul. (...) a (...) (...) w W. - w postępowaniu uproszczonym, zawartym w ustawie Prawo o zgromadzeniach z dnia 24 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1485)

Prezydent (...) W. po wpłynięciu przedmiotowego zawiadomienia nie wydał żadnej decyzji w przedmiocie tego zawiadomienia.

Zarządzeniem zastępczym z dnia 10 maja 2017 r., (...) (...) Wojewoda (...) zakazał zorganizowania zgromadzenia zgłoszonego przez A. S. (2) wobec wydanej wcześniej zgody na odbycie się zgromadzenia cyklicznego mającego na celu oddanie hołdu O. katastrofy w S.. Wojewoda, powołując się na przepis art. 26b ust. 4 w związku z art. 14 pkt 3 ustawy - Prawo o zgromadzeniach, uznał przy tym, że w związku z wydaną przez niego w dniu 27 kwietnia 2017 r. decyzją w przedmiocie zgody na cykliczne organizowanie zgromadzeń, Prezydent (...) W. nie wykonał obowiązku wydania decyzji o zakazie zgromadzenia, o którym mowa art. 26b ust. 3 ustawy.

Odwołaniem z 10.05.2017 r. A. S. (2) zaskarżył zarządzenie zastępcze Wojewody (...) z dnia 9 maja 2017 r., nr (...) (...) o zakazie A. S. (2) zorganizowania zgromadzenia w dniu 10.05.2017 r. od godz. 8:00 do 22:00 na ul. (...) (naprzeciw domu (...)) pomiędzy ul. (...) a (...) (...).

Odwołanie od zarządzenia Wojewody (...) nr (...) (...) złożył również Prezydent (...) W.. W uzasadnieniu skarżący podniósł, że nie miał obowiązku wydania decyzji o zakazie zgromadzenia zgłoszonego w trybie uproszonym. Podał, że brak jest podstawy prawnej do wydania takiej decyzji.

Sąd ustalił i zważył, co następuje.

Regulacje zawarte w ustawie Prawo o zgromadzeniach z dnia 24 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1485, zwana dalej ustawą) przewidują odrębne tryby postępowań organizacji zgromadzeń publicznych: postępowanie zwykłe, postępowanie uproszczone i postępowanie w sprawach zgromadzeń organizowanych cyklicznie. Możliwe jest również zgromadzenie spontaniczne zdefiniowane w art. 3 ust. 2 ustawy.

Przedmiotem zaskarżenia jest zarządzenie zastępcze wydane przez (...) w trybie art. 26 b ust.4 ustawy prawo o zgromadzeniach. Wojewoda zastosował tryb przewidziany dla bezczynności organu gminy przy wydaniu decyzji odnośnie zgromadzeń organizowanych w tym samym czasie i miejscu co zgromadzenia określone w ustawie jako cykliczne. Wyjaśnić więc należało, którego z trybów postępowania dotyczy zgłoszenie dokonane przez A. S. (2).

Wobec treści zgłoszenia zgromadzenia przez A. S. (2), wyraźnego zaznaczenia, że zgłoszenie następuje w trybie uproszczonym, należy stwierdzić, że właśnie ten tryb postępowania ma zastosowanie w niniejszej sprawie.

Postępowanie uproszczone zostało uregulowane w art. 21-26 ustawy. Przesłanką odnośnie wyboru trybu postępowania jest wola organizatora, który powinien zastosować się do wymogów określonych w art. 23 i 24 ustawy a więc powinien zadbać aby zgromadzenie ze względu na swój zakres i liczebność nie powodowało utrudnień w ruchu drogowym. Jednocześnie ustawa nie wprowadza żadnych warunków dotyczących liczebności i zakresu zgromadzenia, które ograniczałyby możliwość zastosowania trybu uproszczonego.

Z samej zasady ograniczonego rygoryzmu i formalizmu postępowania uproszczonego wynika, iż organ gminy nie wydaje w tym przedmiocie żadnej decyzji. Dokonuje tylko czynności określonych w ust. 4 i 5 art. 22 ustawy a więc informuje o czasie i miejscu zgromadzenia. Organ gminy wydaje decyzję dopiero wówczas, gdy okaże się, że trwające zgromadzenie istotnie zagraża bezpieczeństwu, porządkowi publicznemu albo narusza przepisy karne. Decyzja ta dotyczy rozwiązania zgromadzenia i jest skarżona w trybie art. 25 ust. 4 ustawy. Natomiast możliwość zwołania i przeprowadzenia zgromadzeń w tym trybie nie jest, na gruncie przepisów ustawy, uzależniona od wydania jakiegokolwiek decyzji przez organ administracji publicznej.

Wojewoda (...) błędnie zastosował przepis art. 26b ust. 4 ustawy w zw. z art. 14 ust. 3 ustawy i wydał zarządzenie zastępcze przewidziane w wypadku bezczynności organu gminy, który obowiązany zakazać zorganizowania zgromadzenia z uwagi na wydaną wcześniej zgodę Wojewody na organizację zgromadzenia cyklicznego. Obowiązek organu gminy wydania decyzji odmownej wynika z art. 14 ust. 3 ustawy i nie dotyczy trybu uproszczonego.

W niniejszej sprawie nie zachodzi więc przypadek bezczynności organu gminy. Wojewoda nie mógł zastąpić organu gminy w jego kompetencjach, bowiem sam organ gminy kompetencji do wydania decyzji nie posiadał.

Przyznanie tych kompetencji wojewodzie pozostawałoby w sprzeczności z zasadą legalizmu oznaczającą zasadę działania instytucji publicznych wyłącznie w granicach kompetencji przyznanych im przez normy prawne, ale również z założeniami przyjętymi przez samą ustawę Prawo o zgromadzeniach.

Podkreślić jeszcze raz należy, że tryb postępowania uproszczonego nie przewiduje możliwości wydania decyzji o zakazie zgromadzeń przez jakikolwiek organ administracji publicznej, zarówno przez organ gminy jak i przez wojewodę.

Z tych względów uznać należy, że Wojewoda (...) nie był uprawniony do wydania zarządzenia zastępczego z dnia 10 maja 2017 r. a zarządzenie zastępcze jako wydane bez podstawy prawnej, wbrew obowiązującym przepisom prawa, a w szczególności wbrew podstawowym założeniom identyfikującym i określającym odrębny charakter postępowania uproszczonego przewidzianego w ustawie zostało przez Sąd uchylone.

Pozostawanie tego zarządzenia w obowiązującym porządku prawnym nie tylko podważałoby zasadność i odrębność postępowania uproszczonego, w którym nie znajdują zastosowania wszystkie przepisy ustawy, wprowadzałoby nadmierny formalizm, którego z założenia uniknąć chciał ustawodawca, ale też rodziłoby niebezpieczeństwo wyposażenia organów administracji publicznej w legitymację do wydania decyzji w sprawach, w których legitymacja

ta w sposób oczywisty im nie przysługuje. Bez znaczenia pozostaje przy tym fakt, że czy decyzję taką wydałby organ gminy czy wojewoda.

Ustawa Prawo o zgromadzeniach nie przewiduje w przypadku postępowania uproszczonego wydania decyzji przez organ administracji publicznej. Stąd też brak jest w tej ustawie szczegółowych przepisów regulujących tryb postępowania w sytuacji gdy taka decyzja (bez oparcia w przepisach prawa) została jednak wydana.

W celu ochrony prawa obywateli do kontroli decyzji wydawanych przez organy władzy publicznej Sąd uznał, że zastosowanie w tym przypadku będą miały przepisy art. 16 ustawy regulujące sposób odwołania od odmownych decyzji dotyczących organizacji zgromadzeń. Przepisy te określają krąg uczestników postępowania co prawda literalnie zawężając go do organu gminy i odwołującego. Sąd uznał jednak, że uczestnikiem postępowania powinien być organ wydający decyzję. Natomiast wobec braku regulacji dotyczącej podmiotu uprawnionego do złożenia odwołania, Sąd uznał, że wnieść odwołanie może każdy z uczestników postępowania – organizator i organ gminy na podstawie art. 16 ust. 4 ustawy.

Zastosowanie trybu odwołania zawartego w art. 16 ustawy jest zdaniem Sadu konieczne z uwagi na zapewnienie możliwości kontroli w trybie przyspieszonym bezprawnych, naruszających prawa obywatelskie, odmownych decyzji dotyczących zwołania zgromadzenia w trybie przyspieszonym.

Zaskarżone zarządzenie zastępcze zostało opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej w dniu 09.05.2017 r. o godz. 20.54. Obydwa odwołania należy uznać za złożone w terminie przewidzianym w art. 16 ust. 1 ustawy tj. w ciągu 24 godzin od udostępnienia zarządzenia.

Powołując się na powyższą argumentację Sąd uchylił zaskarżone zarządzenie zastępcze.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie 2 w oparciu o przepis art. 520 § 1 k.p.c., zgodnie z którym każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

Pouczenie o środkach zaskarżenia zostało doręczone odwołującemu w dniu 10.05.2017 o godz. 16.50.